

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (desmitā palāta)

2020. gada 12. novembrī*

Valsts pienākumu neizpilde – Direktīva 2007/59/EK – Vilciena vadītāju sertificēšana – 3. panta
a) punkts – Kompetentā valsts iestāde – Direktīva 2004/49/EK – 16. panta 1. punkts –
Drošības iestāde – Vairāku iestāžu norīkošana

Lietā C-796/19

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam, ko 2019. gada 29. oktobrī
cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *W. Mölls* un *C. Vrignon*, pārstāvji,

prasītāja,

pret

Austrijas Republiku, ko pārstāv *J. Schmoll* un *A. Posch*, pārstāvji,

atbildētāja,

TIESA (desmitā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs *M. Ilešičs* [*M. Ilešič*] (referents), tiesneši *K. Likurgs* [*C. Lycourgos*]
un *I. Jarukaitis* [*I. Jarukaitis*],

ģenerālvokāts: *M. Kampos Sančess-Bordona* [*M. Campos Sánchez-Bordona*],

sekretārs: *A. Kalots Eskobars* [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā pēc ģenerālvokāta uzklaušīšanas pieņemto lēmumu izskatīt lietu bez ģenerālvokāta
secinājumiem,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Ar prasības pieteikumu Eiropas Komisija lūdz Tiesu konstatēt, ka, Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/59/EK (2007. gada 23. oktobris) par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā (OV 2007, L 315, 51. lpp.), mērķiem par

* Tiesvedības valoda – vācu.

“kompetento iestādi” norīkojot citu iestādi, nevis drošības iestādi, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/49/EK (2004. gada 29. aprīlis) par drošību Kopienas dzelzceļos un par Padomes Direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un Direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem (Dzelzceļu drošības direktīva) (OV 2004, L 164, 44. lpp., labojums – OV 2004, L 220, 16. lpp.) 16. pantā, Austrijas Republika nav izpildījusi Direktīvas 2007/59 3. panta a) punktā paredzētos pienākumus.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Direktīva 2004/49

- 2 Direktīvas 2004/49 13. un 22. apsvērumā ir noteikts:

“(13) Veicot savus pienākumus un pildot savas saistības, infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa uzņēmumiem jāievieš drošības pārvaldības sistēma, kas atbilst Kopienas prasībām un kurā ietverti visi kopīgi elementi. Informācija par drošību un drošības pārvaldības sistēmas ieviešanu jāiesniedz drošības uzraudzības iestādei attiecīgajā dalībvalstī.

[..]

(22) Pamatojoties uz jaunajiem, vienotajiem dzelzceļa drošību reglamentējošiem noteikumiem, visās dalībvalstīs dzelzceļu drošības reglamentēšanai un uzraudzībai jāizveido attiecīgas iestādes. Lai veicinātu šo iestāžu sadarbību Kopienas līmenī, tām jāuztic vienādi minimālie uzdevumi un pienākumi. Valstu drošības iestādēm jāpiešķir ļoti liela neatkarība. Tām jāveic savi uzdevumi atklāti un nediskriminējošā veidā, lai palīdzētu izveidot vienotu Kopienas dzelzceļu sistēmu un sadarbotos, lai koordinētu to lēmumu pieņemšanas kritērijus, jo īpaši attiecībā uz to dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu drošības sertifikāciju, kas sniedz starptautiskos pārvadājumu pakalpojumus.

- 3 Saskaņā ar Direktīvas 2004/49 1. pantu tās “mērķis ir nodrošināt drošības pilnveidošanu un paaugstināšanu uz Kopienas dzelzceļiem un atvieglot pieeju dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu tirgum:

[..]

d) nosakot drošības iestādes, kā arī nelaiemes gadījumu un starpgadījumu izmeklēšanas organizācijas izveidošanu visās dalībvalstīs;

[..].”

- 4 Šīs direktīvas 3. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā direktīvā izmanto šādas definīcijas:

[..]

g) “drošības iestāde” ir valsts iestāde, kurai uzticētie uzdevumi ir saistīti ar dzelzceļu drošību saskaņā ar šo direktīvu, vai divu valstu izveidota iestāde, kurai attiecīgās dalībvalstīs šos uzdevumus uzticējušas, lai nodrošinātu specializētu pārrobežu infrastruktūru vienotu drošības režīmu;

[..].”

- 5 Minētās direktīvas 9. panta 4. punktā ir paredzēts:

“Visiem infrastruktūras pārvaldītājiem un dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumiem katru gadu līdz 30. jūnijam drošības iestādei jāiesniedz gada drošības pārskats par iepriekšējo kalendāra gadu. Drošības pārskatā ir:

- a) informācija, kā īstenoti organizācijas izvirzītie mērķi ar drošību saistītajos jautājumos un drošības pasākumu plānu izpildes rezultāti;
- b) valstu drošības indikatoru un I pielikumā noteikto [kopīgo drošības indikatoru (CSI)] pilnveidošana, ciktāl tie attiecas uz konkrēto organizāciju;
- c) iekšējās drošības revīzijas rezultāti;
- d) apsvērumi par dzelzceļa darbības un infrastruktūras pārvaldītāja darbības traucējumiem un trūkumiem, kas varētu attiekties uz drošības iestādi.”

- 6 Šīs pašas direktīvas 10. panta 3. un 4. punkts ir izteikti šādi:

“3. Ja dzelzceļa uzņēmums savu darbību sāk no jauna, dalībvalsts drošības iestāde izdod sertifikātu saskaņā ar 2. punktu.

Sertifikātā, ko izdod saskaņā ar 2. punktu, jānorāda dzelzceļa pārvaldājumu veids un apjoms, uz ko tas attiecas. Sertifikātam, kas izdots saskaņā ar 2. punkta a) apakšpunktu, attiecībā uz līdzvērtīgiem dzelzceļa pārvaldājumiem jābūt derīgam visā Kopienā.

4. Drošības iestāde dalībvalstī, kurā dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmums plāno sniegt papildus dzelzceļa pārvaldājumu pakalpojumus, izsniedz šīs valsts papildus sertifikātu, kas vajadzīgs saskaņā ar 2. punkta b) apakšpunktu.”

- 7 Direktīvas 2004/49 16. panta “Uzdevumi” 1. punktā ir noteikts:

“Katra dalībvalsts izveido drošības iestādi. Šī iestāde var būt ministrija, kas ir atbildīga par jautājumiem, kas saistīti ar transportu, un tai jābūt organizatoriski, juridiski un lēmumu pieņemšanā neatkarīgai no dzelzceļa pārvaldājumu uzņēmumiem, infrastruktūras pārvaldītājiem, pieteikumu iesniedzējiem un iepirkuma organizācijām.”

- 8 Šī 16. panta 2. punktā ir uzskaitīti minimālie uzdevumi, kas ir uzticēti 1. punktā minētajai drošības iestādei.

- 9 Šīs direktīvas 18. pantā “Gada pārskats” ir paredzēts:

“Katru gadu drošības iestāde publicē un vēlākais līdz 30. septembrim nosūta [Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūrai] savas darbības gada pārskatu par iepriekšējo gadu. Šajā pārskatā jābūt informācijai par:

- a) dzelzceļa drošības pilnveidošanos, tostarp arī par I pielikumā noteikto kopīgo drošības indikatoru kopumu dalībvalsts līmenī;

[..].”

10 Minētās direktīvas 25. panta “Drošības ieteikumi” 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Ieteikumi jāadresē drošības iestādei un gadījumos, kad tas vajadzīgs ieteikumu rakstura dēļ, citām dalībvalsts organizācijām un iestādēm vai citām dalībvalstīm. Dalībvalstis un to drošības iestādes veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka izmeklēšanas iestāžu izdotie drošības ieteikumi tiek pienācīgi ņemti vērā un attiecīgos gadījumos par tiem pieņemti atbilstoši lēmumi.

3. Drošības iestāde un citas organizācijas un iestādes vai attiecīgos gadījumos citas dalībvalstis, kurām ieteikumi adresēti, vismaz reizi gadā ziņo izmeklēšanas iestādei par ieteikumu sakarā veiktajiem vai plānotajiem pasākumiem.”

11 Šīs pašas direktīvas I pielikumā ir noteikti kopīgie drošības rādītāji, kas drošības iestādēm ir jāpaziņo Komisijai.

Direktīva 2007/59

12 Direktīvas 2007/59 17. un 19. apsvērumā ir noteikts:

“(17) Lai nodrošinātu vajadzīgo saskaņotību un pārskatāmību, Kopienai būtu jāizstrādā vienots, dalībvalstu savstarpēji atzīts sertificēšanas modelis, kas apliecina gan vilcienu vadītāju atbilstību konkrētiem obligātiem nosacījumiem, gan profesionālai kvalifikācijai un valodu zināšanām, dalībvalstu kompetento iestāžu ziņā atstājot apliecību izsniegšanu, un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu un infrastruktūras pārvaldītāju ziņā – saskaņoto papildu sertifikātu izsniegšanu.

[..]

(19) Drošības iestādēm būtu jāizmanto visa apliecībā, saskaņotajā papildu sertifikātā, kā arī apliecību un saskaņoto papildu sertifikātu reģistros ietvertā informācija, lai atvieglotu personāla sertificēšanas procesu, kas paredzēts Direktīvas 2004/49/EK 10. un 11. pantā, un lai paātrinātu šajos pantos paredzēto drošības sertifikātu izsniegšanu.”

13 Saskaņā ar Direktīvas 2007/59 1. pantu:

“Šajā direktīvā paredzēti nosacījumi un procedūras, lai sertificētu vilciena vadītājus, kas Kopienas dzelzceļu sistēmā vada lokomotīves un vilcienus. Tajā precizēti uzdevumi, par kuriem ir atbildīgas dalībvalstu kompetentās iestādes, vilciena vadītāji un citas nozarē iesaistītās puses, jo īpaši dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi, infrastruktūras pārvaldītāji un apmācību centri.”

14 Šīs direktīvas 3. pantā “Definīcijas” ir noteikts:

“Šajā direktīvā:

a) “kompetentā iestāde” ir drošības iestāde, kas minēta Direktīvas 2004/49/EK 16. pantā;

[..].”

15 Minētās direktīvas 5. pantā “Krāpšanas apkarošanas pasākumi” ir paredzēts:

“Kompetentās iestādes un izsniedzējas struktūras veic visus vajadzīgos pasākumus, lai novērstu riskus, ka vilto apliecības un sertifikātus un labo 22. pantā paredzēto reģistru ierakstu.”

16 Direktīvas 2007/59 19. panta “Kompetentās iestādes uzdevumi” 1. punktā ir paredzēts:

“Kompetentā iestāde pārredzami un bez diskriminācijas veic šādus uzdevumus:

- a) izsniedz un atjaunina apliecības, nodrošina otru eksemplāru, kā tas paredzēts 6. un 14. pantā;
- b) nodrošina regulārus eksāmenus un/vai pārbaudes, kas paredzētas 16. panta 1. punktā;
- c) atceļ vai atsauc apliecības un paziņo izsniedzējai iestādei pamatotas sertifikātu atcelšanas prasības, kā tas paredzēts 29. pantā;

[..].”

17 Šīs direktīvas 22. pantā ir noteikti dažādi pienākumi, kas kompetentajām iestādēm tostarp ir jāpilda reģistru un informācijas apmaiņas jomā.

Austrijas tiesības

18 Ar *Bundesgesetz über Eisenbahnen, Schienenfahrzeuge auf Eisenbahnen und den Verkehr auf Eisenbahnen* (Federālais likums par dzelzceļiem, dzelzceļu ritošo sastāvu un dzelzceļu satiksmi) (*BGBL.* 60/1957) redakcijā ar grozījumiem (turpmāk tekstā – “*Eisenbahngesetz 1957*”) federālajam transporta, inovāciju un tehnoloģiju ministram (turpmāk tekstā – “ministrs”) principā ir uzticēti drošības iestādes uzdevumi Direktīvas 2004/49 16. panta izpratnē.

19 *Eisenbahngesetz 1957* 130. pantā, kas ir ietverts šī likuma 9. nodaļā un kas attiecas uz “vilcienu vadītājiem”, ir noteikta izņēmuma kompetence attiecībā uz pēdējiem minētajiem. Šis pants ir formulēts šādi:

“(1) Apliecības izsniegšana, apliecības datu atjaunināšana, apliecības atjaunošana vai apliecības otra eksemplāra izsniegšana, kā arī apliecības atsaukšana un apliecības atcelšana ir *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* kompetencē. Tai administratīvajā procesā ir jāpiemēro [*Allgemeines Verwaltungsverfahrensgesetz 1991* (1991. gada Vispārējais administratīvā procesa likums) (*BGBL.* 51/1991) redakcijā ar grozījumiem].

(2) [Ministrs] var sniegt *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* norādījumus saistībā ar tās kompetences īstenošanu. Jautājumos, kas minēti 1. punktā, [ministrs] ir augstākā atsauces iestāde [1991. gada Vispārējā administratīvā procesa likuma redakcijā ar grozījumiem] 5. un 68. panta izpratnē.”

20 *Bundesgesetz über die Errichtung einer Schieneninfrastrukturfinanzierungs-Gesellschaft* (Federālais likums par dzelzceļu infrastruktūras finansēšanas sabiedrības izveidi; *BGBL.* 201/1996) 3., 4., 6. un 10. pants ir formulēts šādi:

“Uzdevumi

3. pants

1. *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* pienākumi tostarp ir šādi:

[..]

- 3) visu to darījumu un darbību veikšana, kas ir vajadzīgi dzelzceļa jomas, kā arī jauno dzelzceļa tehnoloģiju dzelzceļa tīklā nediskriminējošai attīstīšanai un uzlabošanai, un visi saistītie darījumi un darbības, kuri palīdz uzlabot *Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* darbības rezultātu, kā arī līdzdarbība visu dzelzceļa jomas pētniecības un attīstības pasākumu koordinēšanā;
- 4) visu dzelzceļa nozarē akreditētās kontroles iestādes (norikotā iestāde) darījumu un darbību veikšana;
- 5) pēc dzelzceļa infrastruktūras uzņēmuma veiktas nodošanas – maksas iekasēšanas iestādes uzdevums saskaņā ar *Eisenbahngesetz 1957* 6. nodaļu;
- 6) ekspertu komisijas vadība saskaņā ar *Eisenbahngesetz 1957* 48. panta 4. punktu;
- 7) kompetences īstenošana saskaņā ar *Eisenbahngesetz 1957* 130. pantu;
- 8) tādu ar reģistru izveidi un pārvaldību saistītu uzdevumu veikšana, kuri ir nodoti *Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* atbilstoši *Eisenbahngesetz 1957*, vai ar rīkojumu, kas izdots šī likuma īstenošanai;

[..].

Pašu kapitāla vērtspapīru pārvaldība

4. pants

Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH pašu kapitāla vērtspapīru pārvaldību federālās valsts vārdā nodrošina [ministrs]. Viņam ir tiesības dot *Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* vispārīgus norādījumus par tās uzdevumu veikšanu šī federālā likuma izpratnē un pieprasīt informāciju par tās darbību. Sabiedrības statūtos ir jāparedz, ka struktūrvienībām ir pienākums ievērot šos norādījumus un sniegt informāciju.

[..]

Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH izdevumi

6. pants

Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH pārvaldība ir jāīsteno saimnieciski, lietderīgi un taupīgi. Federālajai valstij ir jāsedz *Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* personāla izmaksas un ar aktīviem saistītās izmaksas, ciktāl šīs izmaksas izriet no tai ar šo federālo likumu uzticēto uzdevumu veikšanas un tās nevar segt trešās personas. *Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* šim nolūkam ir jāizstrādā gada finanšu plāns un par to jāvienojas ar federālo finanšu ministru un [ministru].

[..]

Atbrīvojums no nodokļiem un nodevām

10. pants

1. *Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* ir atbrīvota no federālajos likumos noteiktajiem nodokļiem, izņemot apgrozījuma nodokli un tiesas nodevām un ar tiesu administrāciju saistītajām nodevām, kā arī ar federālo administrāciju saistītajiem nodokļiem, ciktāl šie nodokļi un nodevas izriet no tādu šīs sabiedrības uzdevumu veikšanas, kuri ir paredzēti šajā federālajā likumā.

[..]”

- 21 *Gesetz über Gesellschaften mit beschränkter Haftung* (Likums par sabiedrībām ar ierobežotu atbildību; *RGBL*. 58/1906) 20. pants ir formulēts šādi:

“(1) Vadītājiem attiecībā uz sabiedrību ir pienākums ievērot visus saistībā ar viņu sabiedrības pārstāvības pilnvaru apjomu paredzētos ierobežojumus, kas ir noteikti statūtos, ar sabiedrības dalībnieku lēmumu vai vadītājiem saistošu uzraudzības padomes rīkojumu.

[..]”

Pirmstiesas procedūra

- 22 Ar 2015. gada 20. novembra brīdinājuma vēstuli Komisija Austrijas Republikai darīja zināmas savas šaubas par citas institūcijas, nevis Direktīvas 2004/49 16. pantā minētās kompetentās iestādes, norīkošanas par kompetento iestādi šīs direktīvas mērķiem, saderību ar Direktīvas 2007/59 normām, it īpaši tās 3. panta a) punktu.
- 23 2016. gada 22. janvāra atbildē uz šo brīdinājuma vēstuli Austrijas Republika apgalvoja, ka aplūkots tiesiskais regulējums atbilst Savienības tiesībām. Tā it īpaši uzsvēra, ka atbilstoši dalībvalstu institucionālās autonomijas principam ar Direktīvu 2007/59 šai dalībvalstij neesot liegts uzdot tādi federālajai iestādei kā *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* ministra uzraudzībā veikt noteiktus uzdevumus, kuru veikšanas pienākums ir kompetentajai iestādei šīs direktīvas izpratnē.
- 24 Uzskatot šīs dalībvalsts atbildes par neapmierinošām, Komisija 2017. gada 28. aprīlī tai nosūtīja argumentētu atzinumu, kurā tā nemainīgi atkārtoja savā brīdinājuma vēstulē izklāstīto iebildumu.
- 25 Austrijas Republika uz šo argumentēto atzinumu atbildēja ar 2017. gada 21. jūnija vēstuli. Tajā šī dalībvalsts būtībā atkārtoja nostāju, kas pausta tās 2016. gada 22. janvāra atbildē uz Komisijas brīdinājuma vēstuli.
- 26 Nebūdam apmierināta ar Austrijas Republikas sniegtajām atbildēm, Komisija cēla šo prasību.

Par prasību

Lietas dalībnieku argumenti

- 27 Komisija vērš uzmanību uz to, ka Direktīvas 2007/59 3. panta a) punktā kompetentā iestāde šīs direktīvas mērķiem ir definēta kā “drošības iestāde, kas minēta Direktīvas 2004/49/EK 16. pantā”. Tā no minētā secina, ka kompetentās iestādes uzdevumi Direktīvas 2007/59 mērķiem var tikt uzticēti tikai šai iestādei, jo valsts likumdevējam nav brīvības šim nolūkam norīkot citu iestādi.
- 28 Taču, lai gan Austrijas Republika esot norīkojusi ministru par “drošības iestādi” Direktīvas 2004/49 mērķiem, “kompetentā iestāde” Direktīvas 2007/59 mērķiem esot *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH*, it īpaši šai iestādei uzticēto un pēdējās minētās direktīvas 19. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā uzskaitīto uzdevumu izpildei.
- 29 Šajos apstākļos Komisija uzskata, ka Austrijas Republika nav izpildījusi Direktīvā 2007/59 paredzētos pienākumus.
- 30 Šajā ziņā šī iestāde uzskata, ka Austrijas Republikas izvirzītie argumenti, lai pierādītu šīs dalībvalsts veiktās transponēšanas atbilstību Direktīvai 2007/59, ir jānoraida.

- 31 Pirmkārt, nevarot piekrist argumentam, saskaņā ar kuru Direktīvas 2004/49 16. pantā nav noteikts, ka drošības iestādes uzdevumi ir jāuztic tikai vienai iestādei.
- 32 Pirmām kārtām Savienības likumdevējs Direktīvas 2004/49 1. panta d) punktā un 16. panta 1. punktā, lai apzīmētu drošības iestādi, ir izmantojis vienskaitļa formu. Tāpat šīs direktīvas 3. panta g) punktā, izmantojot vienskaitļa formu, “drošības iestāde” ir definēta kā “valsts iestāde”, kurai ir uzticēti uzdevumi, kas saistīti ar dzelzceļa drošību, minētās direktīvas izpratnē. Tāpat esot ar šīs pašas direktīvas 16. panta 2. punktu, jo tajā esot paredzēts, ka “drošības iestādei” ir jāuztic tajā uzskaitītie uzdevumi. Esot taisnība, ka dažās Direktīvas 2004/49 normās, atsaucoties uz “drošības iestādēm”, esot izmantota daudzskaitļa forma. Tomēr esot jākonstatē, ka šāda izteiksme esot lietota, lai norādītu uz visām dalībvalstu drošības iestādēm kopā.
- 33 Otrām kārtām, konteksts, kurā ir ietvertas šīs tiesību normas, apstiprinot, ka vienskaitļa formu Savienības likumdevējs ir izvēlējis apzināti un ka nepastāv nekāda rīcības brīvība, kas ļautu uzdevumus sadalīt starp vairākām iestādēm. Piemēram, Direktīvas 2004/49 10. panta 3. un 4. punktā dalībvalstij sistemātiski esot piesaistīta viena drošības iestāde. Tāpat šīs direktīvas 25. panta 2. un 3. punktā attiecībā uz katru dalībvalsti “drošības iestāde” esot nošķirta no “citām organizācijām vai iestādēm”. Tas pats attiecoties uz minētās direktīvas 18. pantu, kurā ir paredzēts, ka “drošības iestāde” katru gadu publicē “savas” darbības gada “pārskatu” par iepriekšējo gadu un nosūta to Eiropas Savienības Dzelzceļu aģentūrai. Šajā pārskatā esot jāietver atbilstīgs visaptverošs skatījums par situāciju attiecīgajā dalībvalstī.
- 34 Treškārt, attiecīgo tiesību normu burtiskajā un kontekstuālajā interpretācijā galvenokārt esot jāņem vērā Direktīvas 2007/59 3. panta a) punkta formulējums, kurā ir prasīts, lai “kompetentā iestāde” šīs direktīvas izpratnē būtu “drošības iestāde, kas minēta Direktīvas 2004/49/EK 16. pantā”, un līdz ar to noteikti jābalstās uz premisu, ka minētajā 16. pantā uzskaitītos uzdevumus nodrošina viena vienīga iestāde, kurai arī esot jānodrošina drošības iestādes uzdevumi Direktīvas 2007/59 mērķiem.
- 35 Otrkārt, runājot par Austrijas Republikas argumentu, saskaņā ar kuru Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/72/EK (2009. gada 13. jūlijs) par kopīgiem noteikumiem attiecībā uz elektroenerģijas iekšējo tirgu un par Direktīvas 2003/54/EK atcelšanu (OV 2009, L 211, 55. lpp.) 35. pantā un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2012/34/EK (2012. gada 21. novembris), ar ko izveido vienotu Eiropas dzelzceļa telpu (OV 2012, L 343, 32. lpp.), 55. pantā attiecīgi dalībvalstīm ir uzdots norīkot “vienu valsts regulatīvo iestādi” un izveidot “vienu valsts regulatīvo iestādi”, tādējādi *a contrario* esot jāuzskata, ka Direktīva 2004/49, kurā nav ietverti šādi apzīmētāji, pieļauj vairāku iestāžu norīkošanu, Komisija iebilst, – tā kā ar šīm tiesību normām ir tikušas aizstātas iepriekšējās tiesību normas, ar ko bijusi paredzēta vairāku atšķirīgu struktūru vai iestāžu norīkošana, ir bijis nepieciešams skaidri parādīt šīs atšķirības salīdzinājumā ar šādi grozītajiem tiesību aktiem.
- 36 Treškārt, attiecībā uz Austrijas Republikas argumentu saistībā ar iespēju dalībvalstīm gadījumos, kad Savienības tiesībās nav izvirzītas īpašas prasības, istenojot Savienības tiesības, piemērot savas valsts tiesību noteikumus, Komisija apgalvo, ka Direktīvā 2007/59 šādas īpašas prasības faktiski ir ietvertas. Turklāt apstākļi – ka *Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* ir sabiedrība, kura ir tieši izveidota ar federālajiem tiesību aktiem un kuras kapitāldaļas pārvalda ministrs, kura savus uzdevumus federālās valsts labā pilda ciešā sadarbībā ar ministru un ir ministra kā centrālajā līmenī kompetentās drošības iestādes kontrolē, – apstiprinot divu atsevišķu iestāžu esamību. Tādējādi ministrs neesot pati iestāde, bet augstākā atsauces iestāde 1991. gada Vispārējā administratīvā procesa likuma redakcijā ar grozījumiem 5. un 68. panta izpratnē, proti, iestāde, kura, pirmkārt, lemj par “iestāžu kompetences kolizijām” un kurai, otrkārt, ļoti ierobežotos gadījumos ir tiesības atcelt, grozīt vai pasludināt par spēkā neesošiem tās padotībā esošo iestāžu lēmumus. Līdz ar to esot jāsecina, ka šīs iestādes ir “citas iestādes”.
- 37 Austrijas Republika apgalvoto pienākumu neizpildi apstrīd.

- 38 Tā norāda, pirmkārt, ka Direktīvās 2004/49 un 2007/59, izmantojot daudzskaitļa formu, ir minētas dalībvalstu “drošības iestādes” un “kompetentās iestādes”. Šajā ziņā Direktīvas 2004/49 16. panta 2. punkts neliedzot uzticēt vairākus uzdevumus vairākām iestādēm, jo šajā pantā ir vienīgi noteikts, ka “drošības iestādei” ir pienākums nodrošināt uzdevumu kopumu dzelzceļa drošības jomā. Turklāt Direktīvas 2004/49 18. pantā paredzētais pienākums drošības iestādei publicēt savas darbības gada pārskatu neizslēdzot, ka šādu vienotu pārskatu saskaņoti sagatavo vairākas iestādes.
- 39 Otrkārt, lai apgalvotu, ka Direktīva 2004/49 *a contrario* ir jāinterpretē tā, ka ar to ir pieļauta vairāku iestāžu norīkošana, šī dalībvalsts atsaucas uz atšķirībām starp terminoloģiju, kas ir izmantota Direktīvā 2004/49, no vienas puses, un Direktīvās 2009/72 un 2012/34, no otras puses, jo šajās pēdējās minētajās direktīvās attiecīgi ir paredzēts, ka izveido “vienu valsts regulatīvo iestādi”.
- 40 Treškārt, dalībvalstīs, kurām ir federāla struktūra, valsts organizācijas vai valsts kompetenču sadalījuma iemeslu dēļ varētu būt nepieciešams noteiktus uzdevumus veikt decentralizēti. Šajā ziņā esot jāievēro dalībvalstu institucionālās autonomijas, samērīguma, kā arī subsidiaritātes principi, saskaņā ar kuriem Komisijai esot jāievēro iedibinātie valstu tiesiskie regulējumi, kā arī dalībvalstu tiesību sistēmu struktūra un darbība.
- 41 Tātad nevarot tikt kritizēts organizatoriskais risinājums, ko, transponējot Direktīvas 2004/49 un 2007/59, ir izvēlējusies Austrijas Republika, proti, uzticēt uzdevumus ministram kā centrālajai drošības iestādei, kuras kompetencē ir visa Austrijas teritorija, un *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH*, kas ir ministra padotībā, uzticēt operatīvo ar vilcienu vadītāju sertifikāciju saistīto uzdevumu veikšanu. Tas tā vēl jo vairāk esot tāpēc, ka *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* ir sabiedrība, kura ir tieši izveidota ar federālu likumu un kuras pašu kapitāla vērtspapīrus pārvalda ministrs, kuras personāla izmaksas un ar aktīviem saistītās izmaksas ir jāsedz federālajai valstij un kuras darbības joma ir ierobežota ar likumu. Turklāt *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH* dažādā ziņā esot saistoši ministra norādījumi.

Tiesas vērtējums

- 42 Komisija pārmet Austrijas Republikai, ka tā nav ievērojusi Direktīvas 2007/59 3. panta a) punktu, šīs direktīvas piemērošanas mērķiem par “kompetento iestādi” norīkojot citu iestādi, nevis “drošības iestādi”, kas minēta Direktīvas 2004/49/EK 16. pantā.
- 43 Šajā gadījumā nav strīda par to, ka šajā dalībvalstī drošības iestāde, kas minēta Direktīvas 2004/49/EK 16. pantā, ir ministrs, savukārt “kompetentā iestāde”, kura ir norīkota pildīt noteiktus uzdevumus, kas ir minēti it īpaši Direktīvas 2007/59 19. panta 1. punkta a), b) un c) apakšpunktā, ir *Schieneinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH*, ar federālu likumu izveidota sabiedrība.
- 44 Direktīvas 2007/59 3. panta a) punktā “kompetentā iestāde” ir definēta kā “drošības iestāde, kas minēta Direktīvas 2004/49/EK 16. pantā”.
- 45 Lai noteiktu, vai, kā to apgalvo Austrijas Republika, ar šīm tiesību normām dalībvalstij ir atļauts uzticēt dažādām iestādēm uzdevumus, kas šajās direktīvās attiecīgi tiek uzticēti “kompetentajai iestādei” un “drošības iestādei”, ir jāņem vērā ne tikai aplūkoto tiesību normu formulējums, bet arī to konteksts, tiesiskajā regulējumā, kurā tās ir ietvertas, izvirzītie mērķi un attiecīgā gadījumā – to izstrādāšanas vēsture (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 19. decembris, *Nederlands Uitgeversverbond un Groep Algemene Uitgevers*, C-263/18, EU:C:2019:1111, 38. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 46 Vispirms attiecībā uz aplūkoto tiesību normu formulējumu – Direktīvas 2007/59 3. panta a) punktā ir norādīts, ka kompetentā iestāde šīs direktīvas mērķiem ir drošības iestāde, kas minēta Direktīvas 2004/49/EK 16. pantā.

- 47 Šajā 16. pantā ir paredzēts, ka katra dalībvalsts izveido “drošības iestādi”, kas saskaņā ar minēto pantu var būt ministrija, kura ir atbildīga par jautājumiem, kas saistīti ar transportu. “Drošības iestāde” šīs direktīvas mērķiem tās 3. panta g) punktā ir konkrēti definēta kā “valsts iestāde, kurai uzticētie uzdevumi ir saistīti ar dzelzceļu drošību saskaņā ar [minēto] direktīvu, vai divu valstu izveidota iestāde, kurai attiecīgās dalībvalstis šos uzdevumus uzticējušas, lai nodrošinātu specializēto pārrobežu infrastruktūru vienotu drošības režīmu”.
- 48 Tādējādi, lasot Direktīvas 2004/49 3. panta g) punktu kopsakarā ar 16. panta 1. punktu, it īpaši no tā, ka Savienības likumdevējs izmanto, pirmkārt, vienskaitļa formu, lai apzīmētu drošības iestādi, un, otrkārt, tai piesaistītu apzīmētāju “valsts”, izriet – šajās tiesību normās ir paredzēts, ka ikvienā dalībvalstī tiek norīkota viena vienīga valsts iestāde, kura ir atbildīga par uzdevumiem, kas ir saistīti ar dzelzceļu drošību, tomēr attiecīgā gadījumā divas dalībvalstis var uzdot šo uzdevumu veikšanu divu valstu izveidotai iestādei.
- 49 Šo interpretāciju apstiprina Direktīvas 2004/49 sistēma, no kuras izriet, ka informācija par dzelzceļu drošību Savienībā katrā dalībvalstī ir jāziņo centralizēti vienai drošības iestādei, kas ir atbildīga par prasīto sertifikātu izsniegšanu vai arī par drošības indikatoru izstrādi un publicēšanu attiecīgajai dalībvalstij.
- 50 Tādējādi vispirms Direktīvas 2004/49 9. panta 4. punktā, lasot to šīs direktīvas 13. apsvēruma gaismā, ir paredzēts, ka visiem infrastruktūras pārvaldītājiem un visiem dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem ir jāiesniedz “drošības uzraudzības iestādei attiecīgajā dalībvalstī” ikgadējs pārskats, kurā ir ietverta informācija par drošību un drošības pārvaldības sistēmas ieviešanu, un šādā drošības pārskatā tostarp ir veikta “valstu” drošības indikatoru pilnveidošana.
- 51 Turpinot, saskaņā ar minētās direktīvas 10. panta 3. un 4. punktu prasītos sertifikātus izsniedz “drošības iestāde dalībvalstī”, kurā dzelzceļa uzņēmums savu darbību sāk no jauna vai plāno sniegt papildu dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumus.
- 52 Visbeidzot, atbilstoši Direktīvas 2004/49 18. pantam drošības iestāde katru gadu publicē savas darbības gada pārskatu par iepriekšējo gadu, saskaņā ar šī panta a) punktu tajā tostarp ietverot šīs direktīvas I pielikumā definētos kopīgos drošības indikatorus.
- 53 Vēl var uzsvērt, ka uz aplūkoto tiesību normu formulējumu balstīto interpretāciju, kas ir atgādināta šī sprieduma 48. punktā, pamato arī leģislatīvais darbs pirms Direktīvas 2004/49 un arī pirms Direktīvas 2007/59 pieņemšanas.
- 54 Piemēram, pirmām kārtām, pirms Direktīvas 2004/49 pieņemšanas sagatavotā Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par drošību Kopienas dzelzceļos, ar ko groza Padomes Direktīvu 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu, kā arī Direktīvu 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas iedalīšanu, maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras lietošanu un drošības sertifikāciju (COM(2002) 21, galīgā redakcija), paskaidrojuma raksta sadaļā, kura ir veltīta valsts drošības iestādēm, bija noteikts, ka “saskaņā ar pašlaik spēkā esošajām direktīvām ir atļauts, ka drošības regulēšanu nodrošina vairākas iestādes. [...] Ilgtermiņā tas nav saderīgi ar drošības kontroles uzdevumu veikšanu. Taisnīgs un pārredzams tiesiskais regulējums prasa vienlīdzīgu attieksmi pret visiem nozares pārstāvjiem valsts iestādes kontrolē. [...] Lai veicinātu drošības regulējuma koordinēšanu Eiropas līmenī, visās dalībvalstīs ir jāizveido saskaņotas struktūras. [...] Šī paša iemesla dēļ ir svarīgi visas būtiskās drošības kontroles funkcijas, tādas kā juridiski saistošu drošības noteikumu pieņemšanu, koncentrēt vienā struktūrā [Neoficiāls tulkojums].”

- 55 Otrām kārtām, pirms Direktīvas 2007/59 pieņemšanas sagatavotā Priekšlikuma Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai par vilcienu apkalpju, kas vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu tīklā, sertificēšanu (COM(2004) 142, galīgā redakcija), paskaidrojuma rakstā ir norādīts, ka izvēle norīkot drošības iestādi kā iestādi, kas ir atbildīga par licences izsniegšanu, ir veikta, “lai nodrošinātu Kopienas līmenī izveidotā tiesiskā regulējuma drošības jomā iespējami lielu saskaņotību [Neoficiāls tulkojums].”
- 56 Visbeidzot, ir jāuzsver, ka šī sprieduma 48. punktā sniegtā interpretācija šķiet atbilstoša Direktīvā 2004/49 izvirzītajam mērķim. Kā ir norādīts šī sprieduma 54. punktā, šīs direktīvas mērķis tostarp ir būtiskās dzelzceļa drošības kontroles funkcijas koncentrēt vienā struktūrā, jo šī koncentrācija ļauj nodrošināt drošības pilnveidošanu un paaugstināšanu uz dzelzceļiem atbilstoši minētās direktīvas 1. pantam.
- 57 Austrijas Republikas izvirzītie argumenti, lai apstrīdētu šī sprieduma 44.–55. punktā ietverto aplūkoto tiesību normu interpretāciju, nevar tikt pieņemti.
- 58 Pirmkārt, ir jākonstatē, ka Austrijas Republikas norādītais apstāklis, ka vairākās Direktīvu 2004/49 un 2007/59 normās daudzskaitļa formā ir minētas dalībvalstu “drošības iestādes” un “kompetentās iestādes” nevar būt izšķirošs, jo šādās tiesību normās acīmredzami ir kopīga atsauce uz šādām iestādēm dažādās Savienības dalībvalstīs. Tā tas, piemēram, ir, pirmām kārtām, ar Direktīvas 2004/49 22. apsvērumu, kas ietver atsauci uz to, ka “visās dalībvalstīs dzelzceļu drošības reglamentēšanai un uzraudzībai jāizveido attiecīgas iestādes”, vai arī ar šīs direktīvas I pielikumu, kurā ir minēti “kopīgie drošības kritēriji”, kuri jāpazīņo “drošības iestādēm” un kuru uzskaiti saskaņā ar minētās direktīvas 18. pantu veic “dalībvalsts”. Otrām kārtām, attiecībā uz Direktīvas 2007/59 noteikumiem tās 17. apsvērumā ir atsauce uz “dalībvalstu kompetentajām iestādēm”, bet tās 19. apsvērumā ir vispārīgi norādīts uz drošības iestādēm, kas izveidotas ar Direktīvu 2004/49. Tāpat Direktīvas 2007/59 1., 5. un 22. pantā ir minēti tikai “dalībvalstu kompetento iestāžu” un “kompetento iestāžu” uzdevumi.
- 59 Otrkārt, Austrijas Republikas minētajam apstāklim, ka Savienības likumdevējs citos atvasināto tiesību instrumentos esot parūpējies precizēt, ka, piemērojot šos instrumentus, izveidojamajai iestādei ir jābūt “vienai”, nav nekādas nozīmes, interpretējot Direktīvas 2004/49 un 2007/59.
- 60 Treškārt, runājot par argumentu, kas attiecas uz dalībvalstu institucionālās autonomijas, samērīguma un subsidiaritātes principiem, pietiek konstatēt, ka, lai gan no LESD 288. panta, protams, izriet, ka dalībvalstīm, transponējot direktīvu, ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz veidu un līdzekļu izvēli, kas paredzēti, lai nodrošinātu tās īstenošanu, šī brīvība nemazina katras dalībvalsts, kurai tā ir adresēta, pienākumu veikt visus vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu attiecīgās direktīvas pilnīgu iedarbību atbilstoši tajā izvirzītajam mērķim (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2019. gada 29. jūlijs, *Fashion ID*, C-40/17, EU:C:2019:629, 49. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 61 Šādos apstākļos institucionālā autonomija, kas piemīt dalībvalstīm, kad tās organizē un strukturē, piemērojot direktīvu izveidotās, regulatīvās iestādes, ir jāīsteno, pilnībā ievērojot tajā noteiktos mērķus un pienākumus (pēc analogijas skat. spriedumu, 2016. gada 19. oktobris, *Ormaetxea Garai et Lorenzo Almendros*, C-424/15, EU:C:2016:780, 30. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).
- 62 Kā izriet no šī sprieduma 44.–55. punkta, katras dalībvalsts pienākums Direktīvas 2004/49 mērķiem norīkot vienu drošības iestādi, kas ir jāuzskata par “kompetento iestādi” Direktīvas 2007/59 3. panta a) punkta izpratnē, izriet no aplūkotajām šo direktīvu normām.
- 63 Ņemot vērā šādu pienākumu, šajā lietā nav nozīmes apstāklim, ka *Schienerinfrastruktur-Dienstleistungsgesellschaft mbH*, kā apgalvo Austrijas Republika, ir ministra padotībā. Pieņemot, ka tas tā ir, šādas padotības attiecības starp divām vienībām, kurām ir atsevišķu juridisku personu statuss, neļauj nodrošināt šī sprieduma iepriekšējā punktā atgādinātā pienākuma pareizu transponēšanu.

- 64 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Komisijas prasība ir jāapmierina un jākonstatē, ka Direktīvas 2007/59 mērķiem par “kompetento iestādi” norīkojot citu iestādi, nevis drošības iestādi, kas minēta Direktīvas 2004/49 16. pantā, Austrijas Republika nav izpildījusi Direktīvas 2007/59 3. panta a) punktā paredzētos pienākumus.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 65 Atbilstoši Tiesas Reglamenta 138. panta 1. punktam lietas dalībniekam, kam spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.
- 66 Tā kā Komisija ir prasījusi piespriest Austrijas Republikai atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā tai spriedums ir nelabvēlīgs, tai jāpiespriež segt savus un atlīdzināt Komisijas tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (desmitā palāta) nospriež:

- 1) **Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2007/59/EK (2007. gada 23. oktobris) par to vilcienu vadītāju sertifikāciju, kuri vada lokomotīves un vilcienus Kopienas dzelzceļu sistēmā, mērķiem par “kompetento iestādi” norīkojot citu iestādi, nevis drošības iestādi, kas minēta Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2004/49/EK (2004. gada 29. aprīlis) par drošību Kopienas dzelzceļos un par Padomes Direktīvas 95/18/EK par dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu licencēšanu un Direktīvas 2001/14/EK par dzelzceļa infrastruktūras jaudas sadali un maksas iekasēšanu par dzelzceļa infrastruktūras izmantošanu un drošības sertifikāciju grozījumiem (Dzelzceļu drošības direktīva) 16. pantā, Austrijas Republika nav izpildījusi Direktīvas 2007/59 3. panta a) punktā paredzētos pienākumus.**
- 2) **Austrijas Republika sedz savus, kā arī atlīdzina Eiropas Komisijas tiesāšanās izdevumus.**

[Paraksti]